Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2026/2027	**Semestar:** Ljetni
Godina studija: 1	**Studij:** Komunikologija (R) (izborni) (Prijediplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Povijest komunikacije i medija	
Kratica kolegija: IZBP-40	
ECTS bodovi: 4	**Šifra kolegija:** 116659
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Novak Krunoslav	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** docent
Kontakt e-mail: krunoslav.novak@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime: Novoselac Veronika	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** asistent
Kontakt e-mail: veronika.novoselac@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Ciljevi predmeta: Cilj je predmeta u prvom redu upoznati studente s različitim sredstvima komunikacije koja su se koristila kroz povijesne epohe, od vremena usmene (oralne) komunikacije pa do suvremenih elektroničkih medija, u službi boljega razumijevanju „komunikacije" u njezinim temeljnim sastavnicama i funkcijama unutar jednog društva i kulture. Istovremeno će biti posredovano znanje o povijesnom razvoju komunikacije u Hrvatskoj. Uz stjecanje osnovnih informacija s tih područja, studenti trebaju naučiti upotrebljavati povijesnu građu i literaturu u istraživanju, te vježbati prezentaciju rezultata istraživanja kako u znanstvenom obliku tako i u medijskim prikazima. Sadržaj predmeta: U okviru predmeta bit će prezentirana klasična podjela povijesti komunikacije na četiri velike „kulture": usmena (oralna) kultura, kultura ručnoga pisma, tipografska kultura, kultura elektronskih i elektroničnih medija. Posebna će se pozornost posvetiti (tehničkim) inovacijama koje su utjecale na prijelaz iz jedne epohe u drugu: usvajanje jezika, otkriće pisma, izum tiska pomoću pomičnih znakova, tehnologije snimanja i prijenosa zvuka i slike na daljinu, te konačno konvergencija u digitalnom zapisu. Usporedo s time bit će obrađeni počeci pismenosti u Hrvatskoj na temelju kamenih i rukopisnih spomenika, pojava knjigotiska i počeci periodičnoga tiska, uključujući preporodno razdoblje i 1848. godinu; zatim razvoj od stranačkoga do informativnoga novinarstva; od komunikacijskih sustava totalitarnih režima do medija u pluralističkoj demokraciji; pojava i razvoj radija i televizije, te konačno nagli procvat novih medija. U prikazu ovih tema pažljivo će se pratiti uvjetovanost medija i novinarstva društveno-političkim, gospodarskim, kulturnim i tehničkim okolnostima i okvirima. U seminaru studenti se susreću s medijima u njihovim povijesnim i sadašnjim oblicima.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	Definirati osnovne pojmove i podjele povijesti komunikacije i medija. Prepoznati osnovne poveznice, te razlike između pojedinih razdoblja u povijesti komunikacije i medija i današnjeg društva. Diskutirati o društvenim procesima uvjetovanim razvojem sredstava komunikacije i tehnologije. Demonstrirati stečena znanja i produbiti ih seminarskim izlaganjima. Usporediti zaključke o povijesnom razvoju medija s osvrtom na njihovu primjenu u povijesti do danas.
Literatura	
Obavezna	• Crowley, D.-Heyer, P. (1995). *Communication in history. Technology, culture, society.* White Plaine-N.Y.: Longman; • Henderson, H. (2002). *Suvremene komunikacije*, Zagreb: SysPrint • Briggs A. – Burke P. (2011). *Socijalna povijest medija,* Zagreb: Pelago • Horvat, J. (2003). *Povijest novinstva Hrvatske: 1771.-1939,* Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga; • Novak, B. (1997). Novinstvo. U: *Almanah hrvatskoga tiskarstva, nakladništva, novinstva, bibliotekarstva i knjižarstva,* ur. Igor Gostl, 130-224. Zagreb: Horizont Press; • Smoljan, I. (1997.). Hrvatsko novinstvo u dijaspori. U: *Počeci hrvatskog tiskarstva*,: ur. Ivo Smoljan, 111-210. Zagreb: Horizont Press; • Moguš, M. (1997). Počeci hrvatskog tiskarstva: *Almanah hrvatskog tiskarstva, nakladništva, novinstva, knjižarstva bibliotekarstva*, ur. Igor Gostl, 23-26. Zagreb: Horizont Press; • Juričević, B. (1997). Počeci knjige u Hrvatskoj. u: *Almanah hrvatskog tiskarstva, nakladništva, novinstva, knjižarstva bibliotekarstva*, ur. Igor Gostl, 74-90. Zagreb: Horizont Press.

Dopunska	• Carey, J.W. (1990). *Communication as culture. Essays on media and society*. Boston: Unwin Hyman; • McLuhan, M. (1986). *Gli strumenti del comunicare.* Milano: Garzanti; • Patterson, G. (1990). *History and communication. Harold Innis, Marshall McLuhan, the interpretation of history*. Buffalo: University of Toronto Press; • Winston, B. (1998). *Media technology and society. A history: from teh telegraph to Internet*. New York: Routledge; • Schramm, W. (1988). *The Story of Human Communication.* New York: Harper and Row Publishers; • Giovannini, G. (2003). *Dalla Selce al Silicio.* Milano: Libri Scheiwiller; • Novak, B. (2005). *Hrvatsko novinarstvo u 20. stoljeću*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga; • Mataušić, J. M. (2002). *Hrvatski katolički tisak – uloga i značaj*. U: Hrvatski katolički pokret. Zbornik radova, 727-757. Zagreb: Kršćanska sadašnjost; • Mučalo, M. (2002). *Radio u Hrvatskoj.* Zagreb: Fakultet političkih znanosti (str. 17-80.)

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija.
Način ocjenjivanja	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je: • dovoljan (2) – 50–64,9% dobar (3) – 65–79,9% vrlo dobar (4) – 80–89,9% izvrstan (5) – 90% i više Način stjecanja ocjene: a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene 1) seminarske obveze – 20% 2) kolokvij – 50% b) Završni ispit – 30% ocjene usmeni ispit – 30%
Način polaganja ispita	1) Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; dva kolokvija (pismeno); 2) Završni ispit (usmeni); Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave kroz zadane nastavne aktivnosti – kumulativno ostvareno putem seminarskih obveza i kolokvija.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.3	10
Seminarski rad	0.3	10
Kolokvij-međuispit	0.7	25
Kolokvij-međuispit	0.7	25

Ukupno tijekom nastave	3.2	70
Završni ispit	0.8	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje.
2	Usmena kultura i usvajanje jezika.
3	Grafiti i slike – mediji prvih civilizacija.
4	Otkriće alfabeta i pisana tradicija, početak razvoja zapadne kulture.
5	Komunikacija u Srednjem vijeku.
6	Otkriće tiskarskog stroja, početak novog razdoblja.
7	O prve tiskane Biblije do dnevnog tiska.
8	Kolokvij.
9	Telegraf i telefon.
10	Početci masovne komunikacije, fotografija u novinarstvu.
11	Početci kinematografije
12	Radio i televizija kao sredstva masovne komunikacije 1.
13	Radio i televizija kao sredstva masovne komunikacije 2.
14	Digitalna revolucija.
15	Kolokvij.

Seminari

#	Tema
1	Uvodni seminar.
2	Usmena kultura danas.
3	Izraziti misao slikom i grafikom.
4	Komunikacijski korijeni zapadne kulture.
5	Biblija kroz povijest
6	Kriza tiskanih medija danas.
7	Transport, uvjet za komunikaciju na daljinu do otkrića telegrafa.
8	Kolokvij.
9	Promjene koje donose telegraf i telefon.
10	Novinarstvo nekad i danas
11	Kino sredstvo zabave i propagande.
12	Od radija do televizije, mediji koji se ne isključuju.
13	Od prvog kompjutera do Interneta.

14	Digitalna revolucija.
15	Kolokvij.